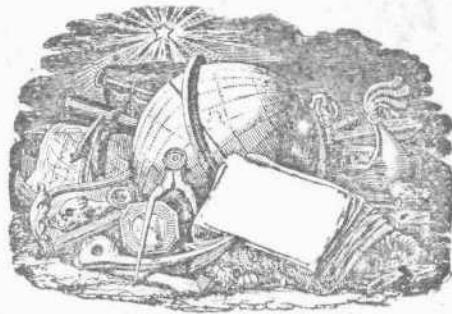

ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ

« Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζῆσται ἄνθρωπος ».

ΕΤΟΣ Α΄

ΣΜΥΡΝΗ, τῆ 26 Μαρτίου 1858.

Ἀριθ. 6.

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΟΥΜΑΣ.

Ὁ γνωστὸς τοῖς πᾶσιν μυθιστοριογράφος τῆς Γαλλίας Ἀλέξανδρος Δουμάς, ὁ τὰ νῦν οἰκῶν ἐν τῇ λαμπρᾷ ὑπ' αὐτοῦ οἰκοδομηθείσῃ ἐπαυλίδι τοῦ Μόντε Χρίστου, ἐγεννήθη ἐν Βιλλέρση Κοττερέττῃ, πολιχνίῳ τοῦ νομοῦ Αἴσσης, ἐν τινι ταπεινῷ οἰκίσκῳ, τὴν 24 Ἰουλίου 1803. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὁ στρατηγὸς Δουμάς ἦν υἱὸς τοῦ Μαρκεσίου Δασῆ δὲ λα Παλλεστερίου, γενικοῦ φροντιστοῦ τοῦ στρατοῦ, ἐπιτηρητοῦ τῶν προσπόλων τοῦ βασιλέως, συνταγματάρχου καὶ ποτὲ διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Δομίγκου. Κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν ὁ πάππος οὗτος τοῦ Δουμά ἀπέθανεν μόνον βήματά τινα μακρὰν τῆς ἐπαυλίδος Μόντε Χρίστου.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Ἁγίῳ Δομίγκῳ οἰκήσεώς του, ὁ μαρκέσιος ἔσχε νόθον υἱὸν ἐκ τῆς Λουΐσης Λεσσέτης Δουμά, ἣτις ἠκολούθησεν αὐτὸν εἰς Γαλλίαν, καὶ ἦν ἐνυμφεύθη μετὰ ταῦτα. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τῆς Μαρκεσίας, μητρὸς τοῦ στρατηγοῦ Δουμά, ἔγημε τὴν οἰκονόμον του κυρίαν Ροτροῦ. Ὁ δὲ υἱὸς του τοιοῦτον ἐλυπήθη, ὥς κατειτάχθη ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς του, τούτεστιν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀλεξάνδρου Δουμά, διότι ὁ πατὴρ αὐτοῦ τῷ ἀπηγόρευσε νὰ φέρῃ τὸ ὄνομά του εἰς τοὺς κατωτέρους στρατιωτικούς βαθμούς· ἔθεν, εἰ καὶ κακῶς ποιῶν ἀνώρυξεν ἐσχάτως ὁ μυθιστοριογράφος ἡμῶν τὸν τοῦ μαρκεσίου τίτλον ἐπὶ δικαστηρίου, τοῦλάχιστον ἔπραξε τοῦτο ἐντὸς τῶν δικαιῶν του.

Ἐξ ἀπλοῦ λοιπὸν στρατιώτου, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ

τῆς μάχης, ὁ πατὴρ τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά προῦ βιβιάσθη εἰς τὸν βαθμὸν ἀρχιστρατήγου, καὶ ἐτέθη ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀλπεων καὶ τῶν Πυρηναίων.

Ὁ στρατηγὸς Δουμάς ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν ἀκλονήτων ἀνθρώπων, οἵτινες πιστεύουσιν ὅτι ἡ ψυχὴ ἐστὶν ἡ συνείδησις, καὶ οἵτινες ποιοῦσιν ἀκριβῶς ὅτι ὑπαγορεύει αὐτοῖς, καὶ ἀποθνήσκουσι πένητες. Ἐδιχόσαττις πρὸς τὸν Βοναπάρτην ἐν Αἰγύπτῳ μὴ θέλων νὰ παραδεχθῇ τὸ περὶ ἀποικιῶν σχεδίον του· μάλις δὲ ἐγένετο καὶ πρόκλησις εἰς μονομαχίαν, ἣτις ὅμως οὐδὲν ἔσχεν ἀποτέλεσμα. Θέλων νὰ ἐμμένῃ εἰς τὰς δημοκρατικὰς παραδόσεις του ἀπέθανεν ἐξερρημένος τῆς εὐνοίας καὶ προστασίας τοῦ αυτοκράτορος Ναπολέοντος· καὶ ὅμως οὗτος προσήνεγκεν αὐτῷ τὸν τοῦ Βαρῶνος τίτλον, ἀλλ' ὁ Δουμάς ἀπέρριψεν αὐτόν. Ἐὰν εἶχε μικρὰν τινα θέλησιν τοῦ νὰ ἀνακτήσῃ τὸν τοῦ μαρκεσίου τίτλον του, ἠδύνατο νὰ ἀνακτήσῃ αὐτόν καὶ ὅμως δὲν κατεδέχθη νὰ κάμῃ τοῦτο, προτιμῶν νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον ἐδόξασε διὰ τῆς ἀνδρίας καὶ ἰκανότητός του· καὶ κατὰ τοῦτο ἐστὶν ἀξιώπαινος. Ἀπέθανε δὲ ἐν ἔτει 1806. ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς Νεαπόλεως δηλητηριασθεὶς, ἐπὶ τῆς βασιλείας Φερδινάνδου καὶ Καρολίνης.

Ἡ κυβέρνησις ἐχρέωσε αὐτῷ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ χιλιάδας φράγκων, ἐκ μισθῶν καθηγερευμένων, ἀλλὰ δὲν ἐπλήρωσαν αὐτὰ εἰς τὴν χῆραν σύζυγόν του· τὸ αἶμα λοιπὸν τοῦ στρατηγοῦ τῆς δημοκρατίας, τὸ χυθὲν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, δὲν ἐπληρώθη οὔτε ὑπὸ τῆς αυτοκρατορίας οὔτε ὑπὸ τῆς καθόδου τῶν νομίμων· ἡ δὲ Κυρία Δουμά ἔμεινε

νος πηγῆς (εἰς Ἀθήνας τὸ ὕδωρ τοῦτο ἐκομίζετο ἐκ τῆς πηγῆς Καλιβρόης). Μετὰ ταῦτα ἡ νύμφη καθωδηγεῖτο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ κεκαλυμμένη, καὶ ἐφ' ἀμαξίης, συρομένης ὑπὸ ζεύγους ἡμιόνων ἢ βοῶν ἐνίοτε δὲ πολλῇ συνοδίᾳ παρηκολούθει τὴν νυμφικὴν πομπήν, ὧν τινες ἔφερον τὰς νυμφικὰς δαδάς.

Καθ' ὁδὸν χωρούσης τῆς νυμφικῆς πομπῆς, ἦδον ὑμεναίους· οἱ δὲ συναντῶντες τοὺς νεονύμφους ἐχαίρετων αὐτοὺς, εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυμφίου ἐβραίαναν αὐτοὺς μὲ διάφορα τραγήματα, εἰς σημεῖον εὐπορίας. (Καὶ σήμερον ἀκόμη ὑπάρχει εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἡ αὐτὴ συνήθεια). Μετὰ δὲ ταῦτα ἤρχετο ὁ καθαυτὸ γάμος ἢ ἡ γαμικὴ θοῖνη (τὸ γαμικὸν συμπόσιον), ἧτις ὄχι μόνον ὡς ἐορταστικὴ συνέλευσις ἐχρησίμευεν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἵνα οἱ προσκεκλημένοι χρησιμεύσωσι μάρτυρες αὐτόπται τοῦ γάμου. Εἰς τὸ συμπόσιον τοῦτο παρευρίσκοντο καὶ γυναῖκες, ἀλλ' αὐταὶ κατεκλίνοντο εἰς χωριστὰς τραπέζας μετὰ τῆς νύμφης, ἧτις ἀκόμη ἔμενε κεκαλυμμένη. Μετὰ τὴν ἐξίασιν ἡ νύμφη ἐφέρετο ἀπὸ τοῦ γαμβροῦ εἰς τὸν νυμφικὸν θάλαμον, ἐνθ' εἰσερχόμενοι συνέτρωνον μῆλον ἢ κυδώνιον, εἰς σημεῖον τῆς εἰς τὸ μέλλον γλυκείας συνομιλίας αὐτῶν (τὸ τοιοῦτον ἔθιμον σώζεται παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς): χορὸς δὲ παρθένων πρὸ τῶν θυρῶν ἦδε τὸ ἐπιθαλάμιον μέλος, ὡς περιγράφει ὁ Θεόκριτος εἰς τὸ 18 εἰδύλλιον αὐτοῦ, τὸ περὶ τοῦ γάμου τῆς Ἑλένης.

Τὴν ἐπιούσαν τοῦ γάμου οἱ οἰκεῖοι ἔφερον τῇ νύμφῃ τὰ συνήθη δῶρα, ἐξ ὧν τὰ περιεργότερα ἦσαν τὰ ἀνακαλυπτήρια λεγόμενα, ἅτινα τῇ προσεφέροντο ὅτε τὸ πρῶτον ἀπεκαλύπτετο.

Οἱ Σπαρτιάται ἐκτὸς τῶν ἀναφερθέντων εἶχον καὶ ἄλλην συνήθειαν λίαν περίεργον. Ὁ γαμβρὸς πρὶν ἢ νυμφευθῆναι κατὰ τὰ νεομισμένα, ἤρπαζε τὴν νύμφην ἐν γνώσει ἔλασιν τῶν συγγενῶν καὶ γονέων αὐτῆς, καὶ συνώκει μετ' αὐτῆς λάθρα ἐπὶ τινι καιρῷ, ἔπειτα δὲ ἔφερον αὐτὴν, πολλάκις δὲ καὶ τὴν μητέρα, εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Ἡ γυνὴ ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὡς ὄν κατωτέρως τάξεως καὶ ἀνεπίδεκτον ἀνωτέρας μαθήσεως· δὲν ἐνόμιζον, οὐδ' ἐθεώρουν αὐτὴν ὡς γλυκεῖαν καὶ εὐάρεστον κοινωνόν, ἀλλ' ἀπλῶς χρῆσιμον διὰ τὰ ἥττονος λόγου ἀξία ἔργα τοῦ βίου. Τὰ τέκνα αὐτῶν κατέταττον οἱ ἀρχαῖοι ἀνώτερον τῶν γυναικῶν αὐτῶν, διὸ καὶ ὀμιλοῦντες ἔλεγον « τέκνα καὶ γυναῖκες ». Περιωρίζον αὐτάς, ὡς καὶ τὴν σήμερον οἱ λαοὶ τῆς Ἀσίας, καὶ ἐφρουροῦντο ὑπὸ γυναικονόμων, ἡ δὲ δυσπιστία μεταξὺ τῶν ἀνδρογύνων ὑπῆρχε πολὺ ἀνεπτυγμένη. Αἱ γυναῖκες ἀπεκλείοντο παντὸς σχεδὸν πολιτικοῦ δικαιοῦματος. Μόνον δὲ ἐν Σπάρτῃ καὶ παρὰ ταῖς Δωρικαῖς ἀποικίαις ἐθεωροῦντο αἱ γυναῖκες ἐπιδεκτικαὶ ἀνωτέρας μαθήσεως καὶ προαγωγῆς, καὶ ταῖς ἐπένειμον καὶ τιμὰς ὀνομάζοντες αὐτάς Δεσποίνας. Ἄλλως, καθ' ὅλου δ' εἶπεν, ἡ κατάστασις αὐτῶν ἦτο, ὡς καὶ σήμερον παρὰ ταῖς Ἀσιναῖς, ἐλευσινὴ καὶ ἀξία οἴκτου.

T. Γ.

ΑΣΤΕΙΑ.

Ἡ λίαν εὐαίσθητος γυνή.

Γυνὴ τις ἡ ὅποια ἐκαυχᾶτο ὅτι εἶχε καρδίαν λίαν εὐαίσθητον, ἐμέμφετο ἡμέραν τινὰ τὸν κρεωπώλην αὐτῆς, διότι ἐξελέξατο ἐπάγγελμα τοσαύτου μισθόν, λέγουσα· « Πῶς δύνασαι νὰ θανατόνης μετὰ τοιαύτης ὠμότητος τὰ ταλαίπωρα ἄρτια; » « Τί λοιπόν, Κυρία μου, τῇ ἀπεκριθῆ ἐκπεπληγμένος ὁ κρεωπώλης, ἤθελες νὰ τὰ τρώγῃς ὀλοζώντανα; »

Ὁ μάγος.

Μαιρολόγος τις, ὁ ὅποιος ἐθαματούργει ἐν τῷ φανερῷ, συλληφθεὶς ἀπήχθη ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ τοῦ πταισματοδικεῖου. « Εἰμπορεῖς λοιπόν νὰ προβλέψῃς τὸ μέλλον, εἶπεν αὐτῷ ὁ πρόεδρος, ἀνὴρ εὐφύεστος, ἀλλ' ἀρεσιότερος ἢ ὅσον πρέπει τῷ δικαστῇ. — Μάλισκα, Κύριε πρόεδρε, ἀπεκριθῆ σοβαρῶς ὁ μάγος. — Δύνασαι λοιπόν νὰ γνωρίσῃς τὴν ἀπόφασιν, ἣν μέλλομεν νὰ ἐκφέρωμεν; — Βεβαίωτατα. — Εἶπέ μας λοιπόν τί θὰ συμβῆ; — Τίποτε. — Εἶται βέβαιος ὅτι . . . Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ με ἀπολύσῃτε. — Θὰ σὲ ἀπολύσωμεν; — Ἀνομφίβητως. — Διατί; — Διότι ἂν ἔπρεπε νὰ με καταδικάσῃτε, δὲν ἠθελετέ εἰρωνευθῆ διὰ τὸ δυσύχημά μου.

Ὁ πρόεδρος ἐγράφη ἀμνηχῶν πρὸς τοὺς δικαστὰς καὶ εἶδεν αὐτοὺς, ὁ δὲ μάγος ἀπελύθη.

Ὁ πανούργος γεοβύλλεκος.

Δύο χωρικοὶ ἐν τινι χωρίῳ ὄφειλον ν' ἀποσύρωσι κληρὸν ἐνώπιον τοῦ δημάρχου, ἵνα ἴδωσι τίς ἐξ αὐτῶν ἐμελλε νὰ κληρωθῆ διὰ τὴν ὑπὲρ πατρίδος ὑπηρεσίαν. Ἡ ἐρωμένη τοῦ δημάρχου ἐσύστηεν αὐτῷ τὸν νεώτερον, καὶ παρεκάλειεν ἐπιμῶνως νὰ κάμῃ ὡς νὰ πῆσῃ ὁ κληρὸς εἰς τὸν ἔτερον. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος, εἶπεν ὁ ἄρχων οὗτος, ἐκτὸς τοῦ δόλου. Διατάξας δὲ νὰ ἦναι μέλαιναί αἱ δύο ψῆφαι, ἃς ἐμελλον νὰ θέσωσιν ἐντὸς τῆς κάλπης, εἶπεν εἰς τοὺς δύο χωρικούς· « Ὅστις ἀνασύρῃ τὴν μαύρην ψῆφον ἢ ἀναχωρήσῃ. Ἐπαρε πρῶτος, εἶπεν εἰς τὸν χωρικὸν εἰς δ' ἤθελε νὰ πῆσῃ ὁ κληρὸς, σὲ τὸ διατάττω. » Ἀλλ' ὁ χωρικός ἐν εἶχε προκαταδικάσει, καὶ ὅστις δὲν ἠδύνατο, ὡς φαίνεται, ν' ἀποφύγῃ τὸ δυσύχημά του, ἐβράνη πανουργότερος τοῦ δημάρχου. Ἵποπτευθεὶς περὶ τοῦ παιγνιδίου ὅπερ τῷ ἐπαίζον, ἀνέσυρε τὴν ψῆφον καὶ καταβρόγχισεν αὐτὴν πάραυτα. « Τί κάμνεις, ἄβλιε, τῷ εἶπεν ὁ δήμαρχος. » Ἀφέντη, ἀπεκριθῆ ὁ χωρικός, ἂν ἡ ψῆφος τὴν ὅποιαν κατέπια ἦναι μαύρη, ἐκείνη τοῦ εἶναι μέσα εἰς τὴν κάλπην πρέπει νὰ ἦναι ἄσπρη, ἃς τὴν ἴδωμεν, καὶ ἐν ἦναι ἄσπρη ἀναχωρῶν, ἂν ὅμως ἐκατάπια τὴν ἄσπρην, τότε πρέπει ν' ἀναχωρήσῃ ὁ σύντροφός μου, εἰμπορεῖς λοιπόν πολὺ εὐκολὰ νὰ εὕρῃς τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δήμαρχος περιπληχθεὶς ἔνεκα τούτου ἠναγκάσθη ν' ἀπαλύσῃ αὐτὸν, καὶ ἵνα μὴ δυσαρεσθήσῃ τὴν ἐρωμένην του, ἀπένειμε τὴν χάριν πρὸς ἀμφοτέρους.

Ἴδού ἐτοιμότης πνεύματος θαυμασία, ἣν δὲν ἐλπίζομεν ποτὲ ἀπὸ χωρικούς.

ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΣ ΤΑΣΣΟΣ

O Theobaldus Vno Eperdigordiano Sigovcazhu